

Čtvrtek, 17. června 2010

Politiky EU na podporu obhájců lidských práv

P7_TA(2010)0226

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. června 2010 o politikách EU ve prospěch zastánců lidských práv (2009/2199(INI))

(2011/C 236 E/10)

Evropský parlament,

- s ohledem na Chartu OSN, Všeobecnou deklaraci lidských práv, mezinárodní pakty o lidských právech, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech,
- s ohledem na Deklaraci OSN o zastáncích lidských práv a činnost zvláštního zpravodaje OSN pro situaci zastánců lidských práv,
- s ohledem na Lisabonskou smlouvu, zejména články 3 a 21 této smlouvy, a na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na obecné zásady Evropské unie v oblasti lidských práv, a zejména na obecné zásady Evropské unie týkající se ochránců lidských práv schválené v červnu 2004 a revidované v roce 2008; s ohledem na obecné zásady pro dialogy o lidských právech schválené v prosinci 2001 a revidované v roce 2009,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. září 2007 o fungování dialogů a konzultací se třetími zeměmi v oblasti lidských práv ⁽¹⁾,
- s ohledem na doložky o lidských právech ve vnějších dohodách EU,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2006 ze dne 20. prosince 2006 o zřízení nástroje pro financování podpory demokracie a lidských práv ve světě (evropský nástroj pro demokracii a lidská práva) ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. dubna 2002 o sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o úloze Evropské unie při podpoře lidských práv a demokratizace ve třetích zemích ⁽³⁾,
- s ohledem na své zvláštní pokyny pro činnosti poslanců Evropského parlamentu v zájmu lidských práv a demokracie při jejich cestách do třetích zemí,
- s ohledem na stanovky Sacharovovy ceny za svobodu myšlení, které byly přijaty Konferencí předsedů Evropského parlamentu dne 15. května 2003 a pozměněny dne 14. června 2006,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o situaci v oblasti lidských práv ve světě, a zejména na jejich přílohy týkající se konkrétních případů,
- s ohledem na pravidelné rozpravy a naléhavá usnesení o případech porušování lidských práv, demokracie a zásad právního státu,
- s ohledem na prohlášení o činnosti Rady Evropy zaměřené na lepší ochranu zastánců lidských práv a podporu jejich činnosti, které Výbor ministrů přijal dne 6. února 2008,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 187 E, 24.7.2008, s. 214.

⁽²⁾ Úř. věst. L 386, 29.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. C 131 E, 5.6.2003, s. 147.

Čtvrtek, 17. června 2010

- s ohledem na usnesení o situaci zastánců lidských práv v členských státech Rady Evropy, které přijalo dne 24. února 2009 Parlamentní shromáždění Rady Evropy ⁽¹⁾,
  - s ohledem na doporučení týkající se právního postavení nevládních organizací v Evropě ⁽²⁾, které přijal Výbor ministrů Rady Evropy dne 10. října 2007,
  - s ohledem na regionální nástroje týkající se lidských práv, mezi něž patří zejména Evropská úmluva o lidských právech, Africká charta lidských práv a práv národů a usnesení o zastáncích lidských práv přijatá Africkou komisí pro lidská práva a práva národů, Americká úmluva o lidských právech a Arabská charta lidských práv,
  - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) ⁽³⁾,
  - s ohledem na programy poskytování ochrany a zázemí ohroženým zastáncům lidských práv, které jsou prováděny v některých členských státech EU,
  - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A7-0157/2010),
- A. vzhledem k tomu, že podle Charty OSN je každý členský stát povinen prosazovat všeobecné respektování a dodržování lidských práv a svobod,
- B. vzhledem k tomu, že podle deklarace OSN přijaté v roce 1998 se „zastánci lidských práv“ rozumí osoby, které jako jednotlivci nebo společně s dalšími osobami aktivně a pokojnými prostředky podporují nebo obhajují lidská práva,
- C. vzhledem k tomu, že zastánci lidských práv na celém světě jsou klíčovými aktéry, pokud jde o ochranu a podporu základních lidských práv, přičemž často riskují vlastní životy, a vzhledem k tomu, že zastánci lidských práv hrají rovněž důležitou úlohu při konsolidaci demokratických zásad ve svých zemích, zachovávají nestrannost a transparentnost své práce a posilují svou důvěryhodnost poskytováním přesných informací, a představují tak lidský prvek spojující demokracii a dodržování lidských práv,
- D. vzhledem k tomu, že podpora zastánců lidských práv je již tradiční součástí politiky vnějších vztahů EU v oblasti lidských práv; vzhledem k tomu však, že podpora EU se v jednotlivých zemích liší,
- E. vzhledem k tomu, že Evropské unie se posílení ochrany lidských práv týká zvláště díky přistoupení k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, s níž počítá Lisabonská smlouva,
- F. vzhledem k tomu, že Evropský parlament plní významnou úlohu při podpoře a ochraně lidských práv a demokracie, včetně ochrany jejich zastánců, a to prostřednictvím delegací vysílaných do třetích zemí, slyšení, usnesení, dopisů a v neposlední řadě díky udělování Sacharovovy ceny a svým zprávám o lidských právech ve světě,
- G. vzhledem k tomu, že Evropská unie také stále více koordinuje svou činnost s dalšími regionálními a mezinárodními mechanismy, které byly zřízeny v Africe, Evropě a v Jižní a Severní Americe, s cílem důsledně sledovat situaci zastánců lidských práv a důrazně vyzývat státy, aby v souladu s mezinárodními a regionálními závazky v oblasti lidských práv zaručily těmto zastáncům lidských práv prostředí příznivé pro výkon jejich práce,
- H. vzhledem k tomu, že důvěryhodnost Evropské unie jako ochránce zastánců lidských práv ve světě úzce souvisí s dodržováním lidských práv a základních svobod v samotné Unii,

⁽¹⁾ RES/1660(2009).

⁽²⁾ CM/Rec(2007)14.

⁽³⁾ Úř. věst. L 243, 15.9.2009, s. 1.

Čtvrtek, 17. června 2010

- I. vzhledem k tomu, že zastánci lidských práv při své činnosti sami zažívají porušování svých lidských práv; vzhledem k tomu, že tyto útoky zahrnují vraždy, vyhrožování smrtí, únosy, svévolné zatýkání a věznění a další šikanování a zastrašování, například prostřednictvím pomlouvačných kampaní; vzhledem k tomu, že uvedené porušování lidských práv může být rovněž zaměřeno na nejbližší rodinné příslušníky zastánců lidských práv (včetně jejich dětí), a na další jejich příbuzné s cílem zabránit jim v další činnosti; vzhledem k tomu, že kampaně na ochranu lidských práv jsou v mnoha regionech dotčeny omezováním činností a pronásledováním zastánců lidských práv,
- J. vzhledem k tomu, že ochrana jednotlivých zastánců lidských práv vyžaduje posílení politik EU v oblasti lidských práv obecně,
- K. vzhledem k tomu, že obzvláště ohroženy jsou ženy hájící lidská práva a že další skupiny a kategorie zastánců lidských práv, kteří jsou v důsledku své činnosti zvláště vystaveni útokům a porušování lidských práv, zahrnují zastánce, kteří prosazují občanská a politická práva – zejména svobodu projevu a svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání, včetně práv náboženských menšin – stejně jako hospodářská, sociální a kulturní práva, zvláště kolektivní práva, jako je právo na výživu a právo na přístup k přírodním zdrojům, členy odborových organizací, a rovněž zastánce hájící práva menšin a společenství, práva dětí, práva původních obyvatel a práva lesbiček, homosexuálů, bisexuálů a transsexuálů a osoby bojující proti korupci,
- L. vzhledem k tomu, že k pronásledování zastánců lidských práv jsou používány stále propracovanější prostředky, k nimž patří nové technologie, ale také restriktivní zákony týkající se nevládních organizací a administrativní překážky významně omezující prostor a možnosti působení nezávislé občanské společnosti; zdůrazňuje v této souvislosti, že některé vlády brání zastáncům lidských práv oficiálně organizace registrovat a následně je stíhají za nezákonný způsob uplatňování práva na svobodu sdružování,
- M. vzhledem k tomu, že tyto praktiky jednoznačně porušují mezinárodní právo v oblasti lidských práv a řadu všeobecně uznávaných základních svobod,
- N. vzhledem k tomu, že zastánce lidských práv omezují a často se na ně přímo zaměřují politiky, právní předpisy a postupy označované jako „bezpečnostní“ opatření, která se často pojí se stigmatizací a obviňováním z teroristické činnosti,
- O. vzhledem k tomu, že specifickým problémem, s nímž se potýkají sdružení a shromáždění zastánců lidských práv, je nadále zabavování zařízení, uzavírání prostor, ukládání vysokých pokut a velmi důkladné a zaujaté prověřování bankovních účtů,
- P. vzhledem k tomu, že dohody zahrnující doložky o lidských právech mohou poskytnout Evropské unii účinný nástroj pro vymáhání dodržování lidských práv jakožto podmínky pro obchodování,
- vyjadřuje uznání zastáncům lidských práv za jejich neocenitelný příspěvek k ochraně a prosazování lidských práv, zásad právního státu a demokracie a k předcházení konfliktům za cenu ohrožení jejich vlastní bezpečnosti a bezpečnosti jejich rodin a příbuzných; vítá skutečnost, že deklarace OSN z roku 1998 nestanoví přesnou definici „zastánců lidských práv“ a v tomto smyslu vyzývá Radu a Komisi, aby důrazně podporovaly tento přístup;
  - vyzývá EU, aby upřednostňovala účinnější využívání stávajících nástrojů a mechanismů pro důslednou a systematickou ochranu zastánců lidských práv v Evropské unii; doporučuje vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby vypracovala opatření a účinnější postupy více zaměřené na výsledky, včetně hodnocení stávajících politik a dialogu v oblasti lidských práv;
  - naléhá na EU a její členské státy, aby vyjádřily politickou vůli podporovat činnost zastánců lidských práv, aby k tomu lépe využívaly všechny stávající nástroje a aby vyvinuly nové doplňkové mechanismy umožňující prostřednictvím skutečné participativní strategie podporovat jejich činnost, což by přispělo k vytvoření příznivého prostředí, v němž mohou zastánci lidských práv vykonávat svou činnost a požívat ochrany; zdůrazňuje, že tuto podporu musí doplňovat politika naléhavých i dlouhodobých opatření zaměřených na předcházení útokům a hrozbám proti zastáncům lidských práv a na jejich ochranu;

Čtvrtek, 17. června 2010

Posílení institucí a nové prvky zavedené Lisabonskou smlouvou

4. připomíná, že podle článků 3 a 21 Lisabonské smlouvy jsou ochrana a prosazování lidských práv v centru vnější činnosti EU; zdůrazňuje, že je třeba přednostně zajistit, aby ochrana lidských práv jako základní hodnota a zároveň cíl zahraniční politiky EU byla řádně vzata v úvahu při zřízení Evropské služby pro vnější činnost a vytváření její struktury, a to mimo jiné při přidělování dostatečných lidských zdrojů; vyzývá proto, aby v rámci Evropské služby pro vnější činnost bylo vytvořeno ústřední místo se zvláštní odpovědností za otázky týkající se zastánců lidských práv;

5. zdůrazňuje, že mise EU dosud nedostatečně uplatňují obecné zásady týkající se zastánců lidských práv, a vyzývá Komisi, aby provedla hloubkovou analýzu s cílem zajistit řešení této otázky; připomíná v tomto ohledu, že v důsledku přijetí Lisabonské smlouvy mají nyní delegace Komise ve třetích zemích plně využít nových příležitostí a jsou také více odpovědné za lepší řešení této otázky, neboť se stávají delegacemi Unie s mnohem významnější úlohou při zastupování EU a uplatňování politiky v oblasti lidských práv; znovu proto vyzývá, aby byl pro každou zemi vždy jmenován vysoce kvalifikovaný politický činitel ze zvláštní odpovědnosti za otázku lidských práv a demokracie a aby byly obecné zásady a osvědčené postupy týkající se lidských práv a jejich uplatňování součástí vzdělávacích programů, popisu práce a hodnocení postupů pracovníků misí EU;

6. zdůrazňuje význam doložky o lidských právech v obchodních politikách, partnerstvích a obchodních dohodách mezi EU a třetími zeměmi; navrhuje provádět u třetích zemí navazujících obchodní vztahy s EU „hodnocení z hlediska lidských práv“;

7. očekává, že jmenování vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, která je zároveň místopředsdkyní Komise, a vytvoření společné služby pro vnější činnost by mohlo významně přispět k ucelenější a efektivnější činnosti EU v této oblasti a důrazně doporučuje, aby vysoká představitelka Unie a místopředsdkyně Komise institucionalizovala vypracovávání místních strategií v úzké spolupráci s místní nezávislou občanskou společností včetně pravidelného hodnocení těchto strategií, aby bylo zajištěno, že ochranná opatření zakotvená v obecných zásadách EU týkajících se zastánců lidských práv budou skutečně uplatňována;

8. považuje za nezbytné zlepšovat a systematicky sledovat jak kontakty s nezávislou občanskou společností, tak přístup zastánců lidských práv k delegacím a misím EU v terénu; vítá v tomto ohledu požadavek španělského předsednictví, aby byl z řad pracovníků misí EU jmenován společný místní styčný úředník pro zastánce lidských práv, který bude odpovědný za koordinaci činnosti Evropské unie pomocí lepšího přístupu k informacím o porušování lidských práv a díky spolupráci s občanskou společností, což zároveň zajistí transparentnost, pokud jde o plnění jejich povinností, a umožní pružnou a rychlou reakci v naléhavých případech; žádá, aby byl Parlament informován o jmenování těchto úředníků;

Celistvější a systematictější přístup k politice EU v oblasti lidských práv

9. je znepokojen nedostatečným uplatňováním obecných zásad EU týkajících se zastánců lidských práv; zdůrazňuje, že tyto zásady musí řádně a v plné míře uplatňovat všechny delegace EU a že je třeba vyvíjet zvýšené úsilí s cílem zajistit, aby všechny delegace do konce roku 2010 vypracovaly místní strategie uplatňování uvedených zásad a, pokud již existují, aby byla v téže lhůtě provedena jejich revize; žádá, aby byl seznam těchto místních strategií předložen Evropskému parlamentu a zveřejněn ve výroční zprávě EU o lidských právech;

10. vyzývá Radu, Komisi a delegace EU, aby aktivně zapojovaly zastánce lidských práv a jejich organizace do přípravy návrhů, hodnocení a revize místních strategií, neboť od jejich účasti se odvíjí skutečná hodnota těchto strategií;

11. domnívá se, že setkávání zastánců lidských práv a diplomatů alespoň jednou ročně, které požadují obecné zásady EU, může k zavedení podobných postupů výrazně přispět, a vybízí k pravidelnějším setkáním v budoucnosti; vyzývá k úsilí o zajištění účasti různě profilovaných zastánců lidských práv činných v dané zemi a účasti zastánců z regionů na těchto setkáních;

Čtvrtek, 17. června 2010

12. žádá proto vysokou představitelku pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby zvážila možnost zorganizovat mezinárodní setkání zastánců lidských práv s účastí dotčených orgánů OSN, sekretariátů regionálních úmluv o lidských právech a mezinárodních i regionálních nevládních organizací s cílem zlepšit ochranu zastánců lidských práv a podporu lidských práv ve světě;
13. zdůrazňuje, že k uplatňování obecných zásad je třeba přistupovat z genderové perspektivy a stanovit činnosti zaměřené na podporu žen hájících lidská práva a dalších zranitelných skupin, jako jsou novináři a osoby prosazující hospodářská, sociální a kulturní práva, práva dětí, stejně jako zastánci práv menšin, zejména práv náboženských a jazykových menšin, práv původního obyvatelstva a lesbiček, homosexuálů, bisexuálů a transsexuálů;
14. zdůrazňuje význam svobody slova a úlohu internetových i tradičních sdělovacích prostředků jako nástrojů umožňujících činnost zastánců lidských práv;
15. domnívá se, že je nutné posoudit rozvoj nových technologií a jejich dopad na zastánce lidských práv a že je třeba začlenit výsledky do stávajících programů EU v oblasti lidských práv a zastánců lidských práv;
16. domnívá se, že významné aspekty místních strategií pro provádění obecných zásad EU týkajících se zastánců lidských práv by měly být zahrnuty ve strategických dokumentech pro jednotlivé země / orientačních vnitrostátních programech, v akčních plánech evropské politiky sousedství, v ročních akčních programech evropského nástroje pro demokracii a lidská práva a v nástroji stability;
17. opakuje, že podpora, ochrana a bezpečnost zastánců lidských práv musí být prostřednictvím Lisabonské smlouvy uznány jako prioritní téma ve vztazích EU se třetími zeměmi a musí být začleněny na všech úrovních a do všech aspektů a nástrojů zahraniční politiky Unie s cílem dosáhnout většího souladu, účinnosti a věrohodnosti podpory poskytované zastáncům lidských práv ze strany EU; domnívá se, že k takto zaměřenému přístupu by významně přispělo vypracování zvláštních strategií v oblasti lidských práv a demokracie pro jednotlivé země a jejich účinné provádění a pravidelný přezkum;
18. domnívá se, že zastánci lidských práv ve třetích zemích budou lépe chráněni, budou-li dialogy EU o lidských právech účinnější; zdůrazňuje, že otázku postavení zastánců lidských práv a obecněji otázku práva na svobodu sdružování a jeho zlepšování ve vnitrostátních právních a správních předpisech a postupech je třeba soustavně nastolovat ve všech politických dialozích, v dialozích o lidských právech a při obchodních jednáních vedených se třetími zeměmi a že je třeba připomínat partnerům odpovědnost států za zajištění toho, že veškeré povinnosti a práva vyplývající z Deklarace OSN o zastáncích lidských práv budou začleněny do vnitrostátních právních předpisů, a to včetně práva na svobodu sdružování a shromažďování, práva získávat finanční prostředky z vlastní země i ze zahraničí zcela transparentně a při dodržení nezávislosti rozhodování a práva na svobodu projevu, které představuje právo nezbytné pro činnost zastánců lidských práv; zdůrazňuje, že partnerským státům by rovněž bylo třeba připomenout, že jsou povinny chránit a prosazovat respektování zastánců lidských práv a jejich práce tím, že vytvoří podmínky, které umožní v plném rozsahu prosazovat a monitorovat lidská práva a vypracovávat zprávy o jejich dodržování, a že za tuto oblast nesou odpovědnost;
19. pokud jde o přijímání domácích a zahraničních finančních prostředků, domnívá se, že by měla být přijata zvláštní kritéria, která budou přiměřeně transparentní a v potřebném rozsahu důvěrná; vyzývá k přijetí opatření, která by zajistila zohlednění jakéhokoli dalšího kritéria, jehož by se zastánci lidských práv mohli dovolávat, pokud bude považováno za zásadní pro jejich práci;
20. připomíná, že delegace Evropského parlamentu by jakožto orgány odpovědné za vztahy EP se třetími zeměmi mohly hrát ještě zásadnější úlohu v úsilí o pomoc zastáncům lidských práv, a to na základě zvláštních pokynů pro činnost poslanců Evropského parlamentu týkající se lidských práv a demokracie během jejich návštěv ve třetích zemích;
21. požaduje, aby byla zdůrazněna úloha Evropského parlamentu v dialogu EU se třetími zeměmi o lidských právech;
22. podporuje začlenění podnikatelských subjektů do dialogů o lidských právech;
23. domnívá se, že v oblasti ochrany zastánců lidských práv je potřebný jak ucelený a koordinovaný přístup EU, tak prostor pro doplňkovou úlohu členských států;

Čtvrtek, 17. června 2010

24. odsuzuje skutečnost, že v mnoha zemích světa převládá atmosféra beztrestnosti, pokud jde o násilí vůči zastáncům lidských práv; vyzývá Radu a Komisi, aby na tuto otázku upozorňovaly v rámci svých dvoustranných kontaktů a aby naléhavě vyzývaly všechny státy k zajištění toho, že pachatelé budou bez ohledu na své postavení nebo funkci předáni na základě nezávislého a účinného kárného a trestního řízení soudními orgány, přičemž je potřeba nezapomínat na možnost odvolat se po vyčerpání všech opravných prostředků v příslušné zemi k Evropskému soudu pro lidská práva;

25. zdůrazňuje potřebu zajistit, aby dovolávání se národní a veřejné bezpečnosti, včetně boje proti terorismu, nebylo svévolně využíváno proti zastáncům lidských práv;

26. poukazuje na skutečnost, že poslanci parlamentů mají také významnou úlohu, protože zajišťují uvedení vnitrostátních právních předpisů, které by se mohly týkat zastánců lidských práv a jejich činnosti, do souladu s mezinárodně uznávanými normami v oblasti lidských práv; zdůrazňuje proto, že je důležité, aby se poslanci Evropského parlamentu v souladu se zvláštními pokyny pro činnost poslanců EP týkající se lidských práv a demokracie během jejich návštěv ve třetích zemích těmito otázkami soustavně zabývali na dvoustranných a mnohostranných schůzkách s poslanci jiných parlamentů i místními odborníky;

27. zdůrazňuje, že je důležité, aby nezávislá občanská společnost byla plně zapojena do přípravy všech dialogů o lidských právech, buď prostřednictvím seminářů pořádaných občanskou společností, nebo jiným způsobem; domnívá se, že spojení mezi semináři pořádanými občanskou společností a formálním dialogem je třeba posílit tím, že budou zveřejňována vypracovaná doporučení a že po uskutečnění dialogu bude vývoj lépe sledován a občanská společnost bude mít lepší zpětnou vazbu; zdůrazňuje, že je důležité, aby v průběhu dialogů byly nadále předkládány konkrétní případy, a domnívá se, že zveřejnění seznamů osob by posílilo dopad činnosti EU a zvýšilo pozornost, kterou veřejnost těmto případům věnuje, pokud však takové zveřejnění zastánce lidských práv neohrozí; zdůrazňuje význam spolupráce s jinými zastánci lidských práv a občanskou společností při posuzování tohoto rizika;

28. domnívá se, že evropský nástroj pro demokracii a lidská práva (EIDHR), který již prokázal, že může přispět k prosazování lidských práv, jejich podpoře a k upevňování právního státu, by měl nadále zvyšovat přímou podporu zastánců lidských práv s cílem naplňovat jejich krátkodobé i dlouhodobé potřeby, přičemž je třeba zajistit, že tato podpora bude směřovat i ke zvláště zranitelným skupinám a zastáncům lidských práv žijícím ve vzdálených oblastech a v oblastech, jimž je věnována menší pozornost;

29. vyzývá Radu a vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby systematicky odsuzovaly a káraly mezinárodní společnosti, které poskytují despotickým režimům technologii pro sledování, čímž usnadňují pronásledování a zatýkání zastánců lidských práv;

Více transparentnosti a zviditelňování jako ochranné opatření

30. vyzývá Radu a Komisi, aby vhodnou činností zvyšovaly povědomí zastánců lidských práv, Evropské služby pro vnější činnost, velvyslanectví EU a ministrů zahraničí EU o existenci obecných pokynů ve snaze dosáhnout jejich plného přijetí a uplatňování; domnívá se, že každoroční setkání zakotvená v obecných pokynech by měla poskytovat zastáncům lidských práv zásadní podporu a také zvýšit důvěryhodnost činnosti EU a zviditelnit ji, a vypovídat tak o tom, jak důležitá je pro EU ochrana lidských práv;

31. zdůrazňuje, že veřejné uznání a zviditelnění zastánců lidských práv a jejich činnosti může také přispět k jejich ochraně v obtížných podmínkách, neboť pachatelé by mohli upustit od svých činů, pokud jejich jednání neprojde bez povšimnutí; vyzývá členské státy EU a delegace EU, aby zveřejňovaly, kdykoli je to možné a vždy po konzultaci s příslušným zastáncem lidských práv a jeho rodinou, demarše a další kroky, které podnikly v konkrétních případech; vyzývá mise EU, aby zastánce lidských práv a/nebo jejich rodiny, jakož i nevládní organizace, jež upozornily EU na konkrétní případ, vždy informovaly o všech krocích, které podnikají jejich jménem, jak je stanoveno v obecných zásadách;

32. vyzývá vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a všechny členy Komise, kteří odpovídají za oblast zahraničních vztahů, aby se soustavně v průběhu svých oficiálních cest do třetích zemí setkávali se zastánci lidských práv, a zdůrazňuje, že podpora zastánců lidských práv by měla být ze zásady součástí mandátu zvláštních představitelů EU; zdůrazňuje, že jak vysoká představitelka Unie, tak zvláštní představitelé odpovídají Evropskému parlamentu za svou činnost v této oblasti;

Čtvrtek, 17. června 2010

33. zdůrazňuje, že je třeba aktivně podporovat a rozvíjet návrhy předložené v prosinci 2008 při příležitosti 20. výročí Sacharovovy ceny, které se týkaly využití sítě nositelů Sacharovovy ceny jako součásti stálé podpory zastánců lidských práv, a lépe zhodnocovat případný příspěvek nositelů ceny k jednotlivým činnostem Evropského parlamentu s cílem plnit jeho mandát; připomíná své obavy ohledně porušování lidských práv některých držitelů Sacharovovy ceny;

Koordinovanější a cílenější činnost ve prospěch zastánců lidských práv

34. domnívá se, že EU musí přistupovat k zastáncům lidských práv z globálního hlediska, aby se zvýšila věrohodnost a účinnost politiky EU v členských státech a vůči třetím zemím, přičemž je třeba přijmout podpůrná opatření k zabezpečení činnosti zastánců lidských práv, stejně jako preventivní a ochranná opatření, a zároveň je třeba vzít v úvahu jak krátkodobé, tak dlouhodobé potřeby zastánců lidských práv; zdůrazňuje, že revidovaná strategie evropského nástroje pro demokracii a lidská práva a obecné zásady EU týkající se zastánců lidských práv by měly tento přístup odrážet;

35. domnívá se, že EU by měla jednoznačně upozornit na případné sankce, které hrozí třetím zemím, v nichž se závažným způsobem porušují lidská práva, a v případě potřeby tyto sankce uplatňovat; opět připomíná svou žádost, aby Komise, Rada a zejména vysoká představitelka Unie a místopředsedkyně Komise uplatňovaly v obchodních dohodách doložku o lidských právech a aby tak ve smyslu článků 8, 9 a 96 Dohody z Cotonou vytvořily skutečný donucovací mechanismus pro tuto doložku;

36. domnívá se, že v zájmu cílenější činnosti by měla vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku pravidelně posuzovat uplatňování obecných zásad EU týkajících se zastánců lidských práv jednotlivými delegacemi EU ve třetích zemích a přednostně posilovat a pečlivě sledovat tuto činnost, a že by měla misím, které tyto zásady uplatňovaly obzvláště nedostatečně, dávat doporučení;

37. vyzývá Radu, aby zastáncům lidských práv, kteří nemohou zůstat ve své zemi, umožnila lepší přístup do Evropy; vyzývá Radu a Komisi, aby připravily a provedly zvláštní opatření pro usnadnění přístupu do Evropy pro tyto zastánce lidských práv;

38. připomíná potřebu překonat neexistenci koherentní strategie ochrany a azylu systematickým uplatňováním naléhavých opatření a iniciativ na krátkodobém a dlouhodobém základu; žádá vysokou představitelku Unie, aby Evropský parlament do konce roku 2010 informovala o opatřeních přijatých za tímto účelem;

39. opět žádá členské státy, aby se přednostně zaměřily na vytvoření koordinované politiky týkající se vydávání mimořádných víz pro zastánce lidských práv a jejich rodinné příslušníky podle vzoru Španělska a Irska, které zavedly zvláštní režimy; je pevně přesvědčen, že udělení pravomoci novým delegacím Evropské unie dávat doporučení členským státům ohledně vydávání mimořádných víz by bylo významným krokem vpřed pro politiku Unie v oblasti lidských práv; je toho názoru, že výslovné uvedení této možnosti v návrhu příručky pro vyřizování žádostí o vízum a provádění změn týkajících se udělených víz by bylo velmi užitečné a usnadnilo by dosažení společného postupu, jak již Evropský parlament uvedl při právním přezkumu výše uvedeného opatření;

40. naléhá, aby 27 členských států zachovávalo stejný postup v otázce vydávání víz zastáncům lidských práv;

41. zdůrazňuje, že je třeba umožnit zároveň se zavedením těchto mimořádných víz také dočasnou ochranu a nouzové usídlení zastánců lidských práv v Evropě, případně vyčlenit finanční prostředky a ubytovací kapacity pro poskytnutí zázemí zastáncům lidských práv a zajistit doprovodné programy (činnost v oblasti lidských práv, přednášky na evropských univerzitách, výuka cizích jazyků atd.); vítá iniciativu „Shelter City“, kterou podpořilo české předsednictví, a program poskytování ochrany a zázemí prováděný španělskou vládou od roku 2008, a žádá vysokou představitelku Unie a místopředsedkyni Komise, aby v rámci Evropské služby pro vnější činnost dokončila do konce roku přípravu evropského programu poskytování ochrany a zázemí, který by měl být zaveden v roce 2011, aniž by však přebírala odpovědnost jiných měst; vyzývá proto vysokou představitelku Unie, aby Evropskému parlamentu předložila příručku pro zřizování azylových měst „Shelter City“ a rámcový návrh na podporu vytvoření sítě mezi nimi; vyzývá k další podpoře stávajících iniciativ v této oblasti;

Čtvrtek, 17. června 2010

42. zdůrazňuje dále, že členské státy a delegace EU by měly v situacích, kdy by mohl být ohrožen život nebo fyzické či duševní zdraví zastávce lidských práv, podporovat a připravovat také další nástroje ochrany a mechanismy rychlé reakce; domnívá se, že v tomto případě by se mělo postupovat v úzké spolupráci s místními zastánci lidských práv a občanskou společností;

43. vítá současnou spolupráci mezi stávajícími mechanismy ochrany na úrovni EU a na mezinárodní úrovni, která by mohla být dále posílena prostřednictvím systematické výměny informací a strategií tak, aby bylo zajištěno, že se tyto mechanismy budou navzájem lépe doplňovat jak v oblasti sdílení informací o mimořádných případech, tak při koordinaci dlouhodobých podpůrných činností, například prostřednictvím používání bezpečné on-line platformy přístupné všem oficiálně zúčastněným stranám; vítá v tomto smyslu setkání, která každoročně pořádá Rada Evropy, a každoroční setkání „inter-mechanismů“ organizovaná Observatoří pro ochranu zastánců lidských práv, která je společným programem Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH) a Světové organizace proti mučení (OMCT), jejichž cílem je posilovat propojení mezinárodních a regionálních mechanismů a institucí pro ochranu zastánců lidských práv; vyzývá stávající pracovní skupiny, které se zabývají situací zastánců lidských práv v Evropě, aby se v rámci pracovních skupin pro lidská práva v Radě a v Radě Evropy (tato pracovní skupina byla zřízena na podnět Komisaře Rady Evropy pro lidská práva) zabývaly otázkou, jak úžeji spolupracovat;

44. žádá, aby orgány a instituce EU v souvislosti s uplatňováním Lisabonské smlouvy vytvořily mechanismus interinstitucionální spolupráce zaměřený na zastávce lidských práv; je si vědom skutečnosti, že zřízení kontaktního místa pro zastávce lidských práv ve všech orgánech a institucích EU by vytvoření takového mechanismu usnadnilo, přičemž toto kontaktní místo by úzce spolupracovalo s osobami odpovědnými za lidská práva a demokracii v misích a delegacích EU;

45. vyzývá Radu a Komisi, aby se zabývaly možnostmi vytvořit společný systém rychlého varování pro orgány a instituce EU a všechny další ochranné mechanismy;

46. domnívá se, že sdílením informací by se rovněž usnadnilo vytvoření zvláštních databází nebo „lodních deníků“, v nichž by bylo možné sledovat průběh činností, zejména s ohledem na jednotlivé osoby, přičemž by bylo třeba zajistit naprostou důvěrnost;

47. vyzývá Komisi, aby pravidelně sledovala krátkodobé i dlouhodobé uplatňování obecných zásad EU týkajících se zastánců lidských práv a informovala podvýbor Evropského parlamentu pro lidská práva o jejich uplatňování;

*

* *

48. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a členským státům EU.

Kvalita statistických údajů v Unii a posílených kontrolních pravomocích Komise (úřadu Eurostat)

P7_TA(2010)0230

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. června 2010 o kvalitě statistických údajů v Unii a posílených kontrolních pravomocích Komise (úřadu Eurostat)

(2011/C 236 E/11)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh Komise předložený Radě (KOM(2010)0053,

— s ohledem na návrh Komise (KOM(2005)0071 – 2005/0013(CNS)),